

СЕ БАРААТ

ГРАДОНАЧАЛНИЦИ
С О З Е Л Е Н О
С Р Ц Е

<https://www.facebook.com/zeskitočkivomakedonija>

ЕКОЛОШКИ ЖЕШКИ ТОЧКИ

во Република Македонија

ОХИС - Кисела Вода

Депонијата со несодржински складирани над 10.000 тони
зидан и живи кои со дешеви истекуваат во околната почва,
подземните води и нидиректно во храната која се одгледува
во околината е високо-различна еколошка жешка точка.

РЕК ОСЛОЈЕЦ - Кичево

Депонија на која годишно се складираат од 200.000 – 250.000 t. пепел
која содржи силикати, тешки метали, а има и траги од ураниум и ториум.

СИЛМАК (ЈУГОХРОМ) - Јасеновце

Депонија со 385.000 тони хромен седимент (вклучувајќи
го шестовалентниот хром, кајласната форда на обогаќајују-
шите елемент) и 546.000 тони ферхромна згура.

ОКТА - Илинден

Еколошка жешка точка која предизвикува
загадување на воздухот, водата и почвата со
сулфур и азот диоксид, а траги од кафтенни
дерилати се пронајдени во бунарите во шест
околни села.

ГОДЕЛ - Гази Баба

Депонија во кругот на фабриката со 150 тони опасен отпад во
кој има тешки метали, освен тоа хром (вклучувајќи ја и
кајласнската форма на овој елемент – шестовалентниот хром).

МАКСТИЛ - Гази Јаба

Депонија со трска која е одризи оливки, екоини, траги од алум и други
тешки метали; доколку и присуство на магнезија; Закана за животната
средина е прашината од претходното производство на челик.

ЛОЈАНЕ - Лапово

Сремна површина, која спојува старателни депонии,
патница, руини и објекти и самот рудник,
коитаминира со околу половина милион тони
тешки метали (хром, шестовалентен хром, античок,
арсен и никобија).

БУЧИМ - Радовиш

Депонија со околу 200 милиони тони отпад кој содржи бакар, фосфати и повеќе стронци
метали и една од високо-различните еколошки жешки точки во нашата земја,

РЕК БИТОЛА - Новаци

Одлагалиште на пепел и згура од отворен
тип и изложено на атмосферо и влажност
на кое се депонираат околу 1.5 милиони
тони отпад годишно.

ЗЛЕТОВО - Пробиштип

Околу 6.000.000 m³ хидроотпадна
која содржи тешки метали (алум, кадмиум, цинк, манган, никобија,
бакар, арсен, ураниум) и опасни
хемикалии (бакар сулфат, натрум
цијандид, и др.).

ЗЛЕТОВО ТОПИЛНИЦА - Велес

Високо-различна точка: почвата во пошироката околина е загадена
со тешки метали (главно олово и цинк), а во кругот на фабриката
има суперфикасна каселница што може да се излее: изградена од депонијата
ти загадува подземните води, а ветрот ја разнесува низ градот.

МХК ЗЛЕТОВО - Велес

Проблемот кој го остави овој каладитеј зад себе се
касилите отпадни води и тинкот кој ја загади почвата и
реката Бадар, а погонот е среде земјоделско земјиште.

ТОРАНИЦА - Крива Паланка

Депонија со 3.000.000 m³ отпад со повеќето присуство на најчестите шест
тешки метали (арсен, кадмиум, бакар, манган, олово и никобијум).

САСА - Македонска Каменица

Депонијата (заложиштето) не е заштитена и постои ризик од
излевање на олово и цинк во подземните и надземните води
и почвата, како и разнесување на прашината загадена со овие
метали, високо-различна точка.

ФЕНИ ИНДУСТРИ - Кавадарци

Депонија со трска среде лозја и ниви по кои се разнесуваат големи количини
на прашина, а истата во услови на ветер ја едишува локалното население.

ШТО СЕ ЕКОЛОШКИ ЖЕШКИ ТОЧКИ И ЗОШТО МОРА ДА СЕ САНИРААТ?

Еколошки жешки точки се места со континуирано загадување на животната средина (воздух, вода, почва) во подолг временски период. Често се нарекува и „историско загадување“. Во Македонија има 15 еколошки жешки точки кои водат потекло од индустриските капацитети на некогашната СФРЈ. Дел од овие капацитети се одамна затворени, а дел се сеуште активни. Сепак, без разлика на нивниот статус, поради несоодветната еколошка заштита, сите тие континуирано ја загадуваат околната и носат ризик за здравјето на локалното население. Освен причинителот нема ништо друго „историско“ во ова загадување. Повеќе-децениското таложење на опасни материји и реалниот ризик од еколошка катастрофа ги прави еколошките жешки точки вистински „темперирани бомби“. Во непосредна близина на овие места живеат стотици илјади граѓани, се одгледуваат земјоделски култури, се лови риба во близките реки, се наводнува со загадена вода од домашните бунари.

**КРАЈНО ВРЕМЕ Е ИСТОРИСКОТО ЗАГАДУВАЊЕ
НА ВИСТИНА ДА ОТИДЕ ВО ИСТОРИЈАТА!**

ЕКОЛОГИЈАТА ПРИОРИТЕТ
зелена политика - зрела одлука

Коалицијата „Еколоџијата Приоритет!“ се состои од:
Фронт 21/42, Скопје; Македонски Зелен Центар, Скопје; Еко-свест,
Скопје; Македонско Еколошко Друштво, Скопје; Екоскоп, Скопје;
ЦЕЛОР, Радовиш; Центар за Одржлив Развој на Заедницата, Дебар;
ИПО Крсте Јон, Струга; Екумена, Василево; Биосфера, Битола;
Цепросард, Скопје; и Гоу Грин, Скопје.